

احیای موزیم ملی افغانستان

۱۳۵۹ - میزبان

وزارت اطلاعات و کلتور

ریاست کوشا فی باستان شناسی و موزیم ها

مدیریت عمومی موزیم ها

فهرست

پیام و زیر اطلاعات و کلتور

مقدمه

تاریخچه

ارقام و حقایق

عکسها

به اهتمام : گل محمد ادیب

پیام وزیر اطلاعات و کلتور

همو طنان شریف و زحمتکش !

شا دما نم که وزارت اطلاعات و کلتور توا نست به پیروی از مشی فرهنگی جمهوری دموکراتیک افغانستان و توجه همه جا نېه شخص ببرک کارمل منشی عمو می کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شو را ی انقلابی و صدراعظم جمهوري دموکراتیک افغانستان کار سترگ احیای موزه ملی افغانستان را به انجام رسا ند .

آغو ش کشور زیبا و آزاده مادر د راز نای سده ها و زمانه - ها مهد پرورش تمدن های باشکوه و رشد زیبا ترین و خیال انگیز - ترین نمونه های ذوق و استعداد انسان توانا و زحمتکش این سرزمین بوده است .

ما به میهن زیبای خود می بالیم که در روند تاریخ دور و دراز خویش بهترین ارزش های مادی و معنوی را به جا معه بشری عرضه داشته و سهم ارز شمندی در بنای باشکوه مدنیت انسانی ایفاء کرده است .

دردل خاک میهن باستانی ما یادگارهای درخشان از کار و خرد انسان نهفته است .

این آثار گرانبها در حقیقت چهره نمای تاریخ و فرهنگ کشور ما می باشند .

AFGHANISTAN CENTRE AT KABUL UNIVERSITY

3 ACKU 00006430 2

— بنا بر آن این نمونه های کار و عرق انسان — این جلوه های
تا بنا ک تاریخ پر افتخار این و طن بایده همچون ننگ و شرف میهن
و مردم ما حفظ می گردید از دستبرد در امان می ماند و بیش از پیش
بر غنای آن افزوده می شد .

انقلاب ثور در کشور ماهمانگونه که راه خو شبختی را در تمام
عرصه ها بروی مردم ما کثرت دافق های تازه یی را فرا راه شد
و بالندگی هنر و فرهنگ این سرزمین و حفظ میراث های پسند
یده و ارزشمند میهن ما نیز نمودار ساخت .

دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان از همان آغاز حفظ
غنای فرهنگی و آثار باستانی کشور را یکی از وظایف اساسی
دولت تعیین نمود که ما بازتاب آن را در وظایف اساسی جمهوری
دموکراتیک افغانستان می بینیم ولی بدبختانه با گسترش سایه
ارتداد و انحراف در حزب دولت و انقلاب و آنگاه هی که انقلاب از مسیر
اصولی خود به بیراهه کشانده شد نه تنها بر تمام معیارها
و ارزش های انقلاب پشت پا زده شد بلکه هنر و فرهنگ نیز سخت مورد
جفا و ستم و توهین قرار گرفت .

در کنار هزاران جنایتی که امین و دارو دستۀ ناپاک بی معرفت و فرهنگ
هنگ سو ز او در حق این و طن روا داشت یکی هم پراگنده ساختن
و انتقال موزه ملی افغانستان است که در طول دهها سال با زحمت
و عرق دانشمندان گرانمایه و پرمایه آنباشته شده بود .

برای امین و دارو دسته اش نمونه های عالی هنر باستانی ما
(نمونه های فرهنگ بردگی و قیودالی) بودند که (باید نیست
و نابود شوند) این هوس شیطانی را آنها کتمان میکردند بلکه با
بیشتر می خاص خودشان اشکارا اظهار میکردند .

قیام ظفرمند شش جدی و مرحله نوین تکاملی انقلاب ثور که مردم
مابان مرحله نجات انقلاب و مردم لقب داده اند مشتمل بر فرقی
این هوس های شیطانی فرود آوردن انقلاب و مردم و فرهنگ و تاریخ
این وطن را نجات داد .

بعد از مرحله دوم انقلاب دولت توجه جدی به امر احیای موزه ملی
کشور مبذول داشت و آن را در صدر وظایف فرهنگی دولت قرار
داد .

دولت به این منظور کمیسیون خاص و صلاحیت‌دار ی مرکب از دانشمندان با تجربه و ارجمند را موظف ساخت تا این امر بزرگ را سازمان دهند .

کمیسیون احیای موزه ملی با تلاش پیگیر و قابل قدر بکار پرداخت . و کار تسجیل و تنظیم آثار موزه ملی را با انجام رساند . اینک که کار احیای موزه ملی کشور به انجام رسیده است لازم می‌دانم از تمام دانشمندان ی که درین کار شریف سهم گرفته‌اند بخصوص از کمیسیون احیای موزه ملی ، کمیته تسجیل و نمایش و کارکنان موزیم ملی تشکر نمایم .

پیروزی‌های بیشتر آن‌ها را در امر شکوفا نی فرهنگ و حفظ میراث‌های فرهنگی کشور خواهیم.

عبدالمجید سربلند
وزیر اطلاعات و کلتور

مقدمه

افغانستان کشور است که در قلب آسیا موقعیت دارد. این موقعیت جغرافیائی در درازنای زمان اهمیت خاص را برای این سرزمین کهن به ارمغان آورده است. از نظر قرار گرفتن در این منطقه جهان همواره محل استیلا و آمیزش تمدن ها و فرهنگ های گوناگون بوده و چارراه مدنیّت ها بشمار میرود. موقعیت ویژه آن باعث گردیده تا در تاریخ تکامل بشریت سهم بزرگوار را ایفا نموده و در هر تحول و تغییر سیاسی اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جهان سهم داشته باشد. این اشتراك دینامیک باشندگان این سرزمین هستی آفرین را میتوان در با زمانه های فرهنگ مادی و معنوی دیرین آن دریافت. در هر گوشه و هر وجب از خاک زندگی ساز این سرزمین گنجینه های بی همتائی مدفون است که دست تو افای کاوشگران شناسائی گسترش اهمیت آنرا از چند زمانی بدینسو امکان پذیر ساخته است.

باشندگان افغانستان بعد از کسب استقلال و درهم کوبیدن پیکر استعمارگران مجال انفرادی یافتند تا نفس براحت کشیده متوجه تحولات و تغییرات در کشور گردند. به همین جهت بود که کاوش و کاوشگری در زمره سایر فعالیت های علمی و تحقیقی به منظور روشن شدن زوایای تاریخ تاریخ این سرزمین عرض اندام نمود. چنانچه در سال ۱۹۲۲ م برای

نخستین بار قرارداد کاوش های باستان شناسی منعقد گردید. از همین جاست که سطرالعه منظم تاریخ گذشته ما بصورت پیگیر آغاز شد هر روز و هر سال که میگذشت شمه ای از غنای فرهنگی و تاریخی کهن ما کنان این زمین نمودار میگردد.

هر کاوشی که انجام می یابد در واقعیت امر بخشی از فرهنگ دیرین ما منعکس میگردد که مایه غرور و مباهات فرزندان این سرزمین میباشد. در نتیجه افزایش کاوش های سیستماتیک و پی گیریهای دوامدار و باز ده کار و فعالیت و نگهداشت به آنچه که تاریخ گذشته برای ما به میراث گذاشته ضرورت تاسیس موزیم ها بیش از پیش پدید میآید اگر چه قبل برین موزیم افغانستان وجود داشت ولی چوایگو و انعکاس دهنده غنای فرهنگی کشور ما شده نمیتوانست زیرا از یکطرف دست یغما گران فرهنگی برای تجاوزه پدیدهای هنری و فرهنگی ما دراز شده بود و هر آنچه که می یافتند همه را زینت افزای موزیم های خویش می ساختند چنانچه صدها نمونهی افراسیوان در موزیمهای غرب دید که در سده نهم و اوایل سده بیستم با خود برده اند.

تاسیس موزیم برای شناسایی و پی بردن به فرهنگ و زندگی خلاقیات اندیشه و کار زندگی ساز مردمان یک کشور در روند پر خم و پیچ دیرپای تاریخ نقش غیر قابل انکار دارد که بعد از استقلال وطن پرستان ما بدین آرزو رسیدند و موزیم ملی افغانستان تاسیس یافت که در آن میتوان گوشت های مختلف از فعالیت انسان سازنده کشورمان را از همان اوایل که به ساختن ابزار پرداخت تا به امروز مشاهده نمود.

متاسفانه در تاریخ کشور گاهی بی فرهنگی برابر یک قدرت نشسته اند که به ارزش فرهنگ و زندگی مردم خود پی نبرده اند که نمونه بارز آن حقیقت الله امین و باند تهکارش میباشد. در پهلوی سایر جنایات و خیانت های دیگری که این فرومایگان بی فرهنگ مرتکب شده اند یکی هم صدور فرمان جنون آمیز انتقال نا بخردانه و عجولانه موزیم ملی افغانستان میباشد. و این مهریست بر تائید گناهان غیر قابل بخشیدن آنها.

تاریخچه موزیم ملی افغانستان

موزیم ملی افغانستان که معروف به تکامل زندگی و فرهنگ مردم افغانستان میباشد در سال ۱۳۹۷ هـ، ش، تأسیس و گشایش یافت.

این موزیم برای نخستین بار در عمارت باغ بالاتأسیس گردید که در آن مجموعه های از صندوقخانه جنس قدیم جایجا شده بود. آثار آن مشتمل بود از زره، خود، اسلحه، البسه ملی، زر دوزی، خامک دوزی اثار نیمه خانه درفش های جهان کتب قلمی و غیره.

در سال ۱۳۰۳ هـ ش این مجموعه ها یعنی موزیم به عمارت کوتی باغچه (درارک موجود) منتقل گردید.

در سال (۱۳۰۹) - موزیم و اثار آن در عمارت بلدی دارالامان یعنی مقر موزیم ملی افغانستان که فعلاً قرار دارد انتقال یافت. بعد از امضای نخستین موافقت نامه کاوشهای باستانشناسی در سال (۱۹۲۲) میلادی اثار موزیم ملی افزونی گرفت و بصورت مداوم ضرورت نمایش گسترده پدید آمده های هنکی ما بهمان اسد و برغانی گنجینه فرهنگی ما افزود تا اینکه نادر قطار اولین موزیهای همان قرار داد.

در ۲۸ حمل ۱۳۵۸ قاجعه انتقال اثار موزیم ملی افغانستان به یکی از خانه های ملی شده به وقوع پیوست این انتقال بدون

در نظر گرفتن شرایط علمی و فنی انتقال آثار بسپار عاجلانی و در مدت کم زمانی صورت گرفت که قسمت زیادی از آثار صدمه دیده است .

بعد از پیر و زی قیام شش جلدی یعنی مرحله تکامل ملی انقلاب شکوهمند شوروی وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان در جلسه تاریخی ۱۱ حوت ۱۳۵۸ کمیونی را متشکل از شخصیت های اجتماعی دولتی و دانشندان و حزبی موظف نمود تا کار احیاء تصنیف و تنظیم موزیم ملی افغانستان را روی دست گیرد .

کمیسیون احیاء ، تصنیف ، موزیم ملی افغانستان بتاریخ ۲۶ ۱۳۵۸ به اشتر اک محترم عید المجید سر بلند وزیر اطلاعات و کلتور تشکیل نخستین جلسه را داد و کمیته تسجیل و نمایش مجد موزیم ملی را که متشکل از اعضای علمی و مسلکی مدیریت عمومی با ستا نشناسی و مدیریت عمومی موزیمها ، موظف احیاء نمایش موزیم ملی ساخت تا آثار بصورت دقیق از گدام خانه هاییکه یکی روی دیگری نامنظم و غیر فنی ایاشته شده بودند جدا گردیده و مجددا بصورت فنی بار بندی و برای انتقال اساده سازد . در اول جوزای ۱۳۵۹ کمیته تسجیل و نمایش مجد موزیم ملی بکار آغاز کرد .

بتاریخ (۲۱) میزان ۱۳۵۹ دروازه موزیم ملی افغانستان این خانه فرهنگ بروی هموطنان ما گشوده گد .
اعضای کمیسیون احیاء تصنیف و تنظیم موزیم ملی افغانستان عبارت اند از :

- ۱ - پوهاند عبدالحی حبیبی - مشاور وزارت اطلاعات و کلتور و رئیس کمیسیون
- ۲ - عبد الر وف بینوا - سفیر کبیر افغانی در لیبیا
- ۳ - میر محمد صدیق فرهنگ - مشاور ویدارت عظمی
- ۴ - دکتور روان فرهادی « وزارت اسور خارجه »
- ۵ - پوهاند عبد الشکور رشاد
- ۶ - پوهنوال ضمیر صافی - عضو اکادمی علوم افغانستان
- ۷ - دکتور مجاور احمد زیار « »
- ۸ - پوهنوال سرور هما یون - استاد پوهنچادیات و علوم بشری

۹- میر احمد جوینده - عضو پورد مسلکی مدیریت عمومی باستانشناسی
۱۰- محمد کریم بارکزی - مدیر شعبه موزیو گرافی موزیم ملی
افغانستان

۱۱- احمد علی معتمدی - عضو اکادمی علوم افغانستان
۱۲- دکتور عبدالروف وردک - مدیر دوره اسلامی موزیم
ملی افغانستان
۱۳- احمد شاه بهمنش - رئیس باستانشناسی، کوشانی، موزیمها،
و منشی کمیون

اعضای کمیته تسجیل باربندی، انتقال و نمایش موزیم
ملی افغانستان

۱- محمد کریم بارکزی - مدیر موزیو گرافی موزیم
ملی افغانستان:

۲- احمد علی معتمدی - عضو اکادمی علوم افغانستان
۳- دکتور عبدالروف وردک - مدیر دوره اسلامی موزیم ملی
۴- میر احمد جوینده - عضو پورد مسلکی مدیریت
عمومی باستانشناسی
۵- عبدالظاهر یوسفی - عضو پورد مسلکی مدیریت عمومی
باستانشناسی

۶- محمد انور کتوازی - مدیر عمومی موزیمها
۷- زلمی حیدری - مدیر جمع آوری آثار کوشانی ها
۸- محمد طاهر - مدیر ترمیم آثار باستانشناسی
۹- صدیق الله عتیق زوی - عضو حفريات باستانشناسی
۱۰- نجیب الله - مدیر قبل التاریخ موزیم
۱۱- سید غلام سخی - مدیر میراثیك شناسی موزیم
۱۲- عزیز محمد - مدیر عکاسی موزیم
۱۳- شافاسی - عضو مسلکی موزیم
۱۴- عیدالقیوم - عضو ترمیم آثار باستانشناسی
۱۵- عبداللہ - عضو موزیم
۱۶- محمد ابراهیم - عضو موزیم
۱۷- سید عظیم رها - مهندس باستانشناسی

ارقام وحقایق

۱- کمیته تسجیل و نمایش مو زیم بتعداد (۲۵) هزار هارچه اثر را از کلکسیون های سابقل تاریخ بگرام ، طلاتپه ، هده فند قستان ، شتوك وپیتاوه ، با میان ، مسكو كات دوره اسلامی خزینه قلول ، سرخ کوتل ، و دلبر جین تپه را تسجیل ، با ر بندی انتقال و به نمایش گذاشته است .

۲- يك تعداد آثار صدمه دیده كه قسمتی از آن قبل از نمایش توسط ترمیم كاران افغانی ترمیم و به نمایش گذاشته شده و قسمت دیگر آن به زودترین فرصت توسط متخصصین و ترمیم كاران افغانی اتحاد شوروی و فرانسوي ترمیم میگردد .

۳- مجموعه برای احیای مجدد مو زیم ملی افغانستان تا حال سه ملیون افغانی بمصرف رسیده است .

- ع- در مدت زمانیکه موزیم مسدود بوده در حدود مبلغ يك
مليون و دوصد هزار افغانی بطور متوسط از درك عايد نمايش
خساره متوجه بوده دولت گردیده است.
- ه- در مدت يكسال و شش ماه اين مركز فرهنگي کشور بروی
هموطنان و دانشمندان داخلی و خارجی بسته بوده که ضایعه
بزرگ فرهنگی بشمار میرود و جبران آن میسر نیست.
- و- انتقال آثار موزیم ملی افغانستان بخانه ملی شده در ۲۸
حمل ۱۳۵۸ در ظرف ۲۵ روز صورت گرفت.
- ز- تنها انتقال و تسجیل آثار نمایش موزیم ملی افغانستان
براء احیای مجدد از اول جوزای ۱۳۵۹ آغاز و در ۲۰ میزان
۱۳۵۹ انجام یافت که البته دیوهارا در بر نمیگیرد.

اعضای کمیسیون و کمیته های احیای موزیم ملی افغانستان

12

اعضای کمیسیون و کمیته های احیای موزیم ملی افغانستان از آثار
اتاق های نمایشی موزیم دیدن مینمایند

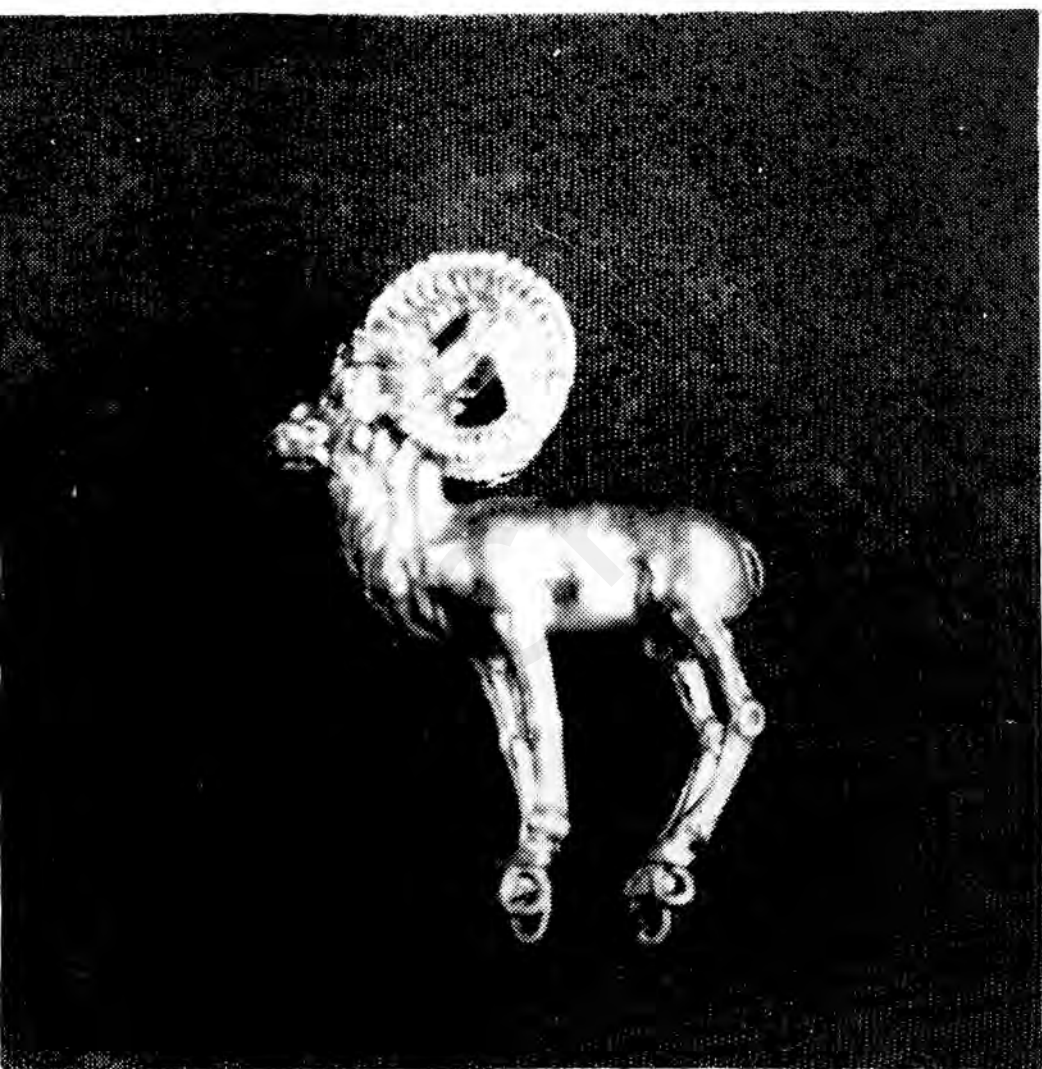

لوحة عاج بگرام:
 لوحة عاجی که دو خانم را زیر یک رواق نشان میدهد
 قرن اول - دوم میلادی

سر بودا از سلاک مکشوفه هده قرن ۲-۵ میلادی

۱۴

قوچ طلائی مکشوفه طلاتپه قرن دوم میلادی

(۱۶)

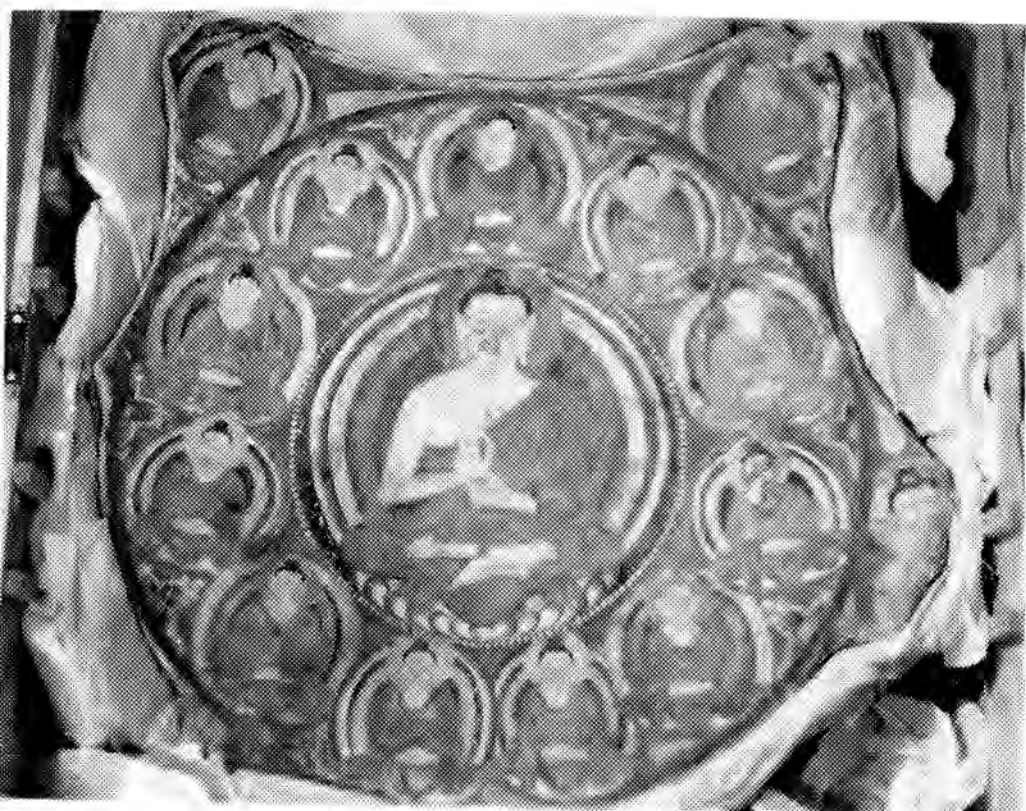

مجسمه تری رتنا (سهجو هس) مکشوفه هده
قرن ۵ میلادی

(16)

کاسه کاشی جلادار مکشوفه غزنی که در آن صحنه قصر سلطنتی تمثیل شده است مربوط قرن ۱۱-۱۲ میلادی

تصویر نقاشی دیواری (مذهبه) مکشوفه بامیان
قرن ۵ میلادی

(18)

Revival of Afghanistan

National Museum

*Ministry of Information and Culture
Kushan, Archeology, Museum Department
General Directorate of Museums*

